

СУЧАСНІ РЕФОРМИ ЗАКОНОДАВСТВА В ІТ-СФЕРІ УКРАЇНИ

Реформа законодавства в ІТ-сфері назріла вже давно. Це стосується як правил ведення бізнесу, так і принципів державного управління у сфері ІТ, стандартів, за якими працює галузь, і багатьох інших моментів, що вимагають сучасних підходів.

Перш за все, недостатнім є розвиток нормативно-правової бази інформаційної сфери.

Державну політику в сфері ІТ реалізує Агентство з питань електронного урядування. Також у структурі Міністерства економічного розвитку і торгівлі з'явився департамент цифрової економіки. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (НКРЗІ) є органом державного регулювання у сфері телекомунікацій, інформатизації, користування радіочастотним ресурсом та надання послуг поштового зв'язку. Законодавчим забезпеченням діяльності сфери ІКТ опікується Комітет з питань інформатизації та зв'язку Верховної Ради України. Центральним органом виконавчої влади який реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності є Державна служба інтелектуальної власності України.

На сьогодні в цій сфері діє, зокрема, Закон України «Про телекомунікації», прийнятий у 2003 р. Основні нормативні документи, що регулюють діяльність у сфері інформатизації, діють ще з 1998 р. – останні 20 років.

За рівнем розвитку інформаційних технологій та комунікацій Україна поступається практично всім країнам колишнього радянського табору. Так, Білорусь у 2016 р. зайняла 31 місце у світовому Рейтингу розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, піднявшись на п'ять позицій порівняно з 2015 р., Казахстан займав у списку – 52 місце, Азербайджан – 55, Молдова – 68, Вірменія – 71, Грузія – 72 і Україна – 76. Узбекистан виявився на 110 позиції і Киргизстан – на 113.

Виклик та загрози національній безпеці України в кібернетичному просторі призвели до створення Стратегії кібербезпеки України, що була введена в дію указом Президента України від 15 березня 2016. Стратегія є важливим кроком на шляху розбудови системи кібербезпеки України та являє собою програму дій, за якою мають слідувати державні органи.

З огляду на необхідність створення законодавчої бази для розбудови сучасної інфраструктури інформаційного суспільства, яка б відповідала потребам функціонування та розвитку ринку електронних комунікацій, до Верховної Ради було подано так званий «пакет Данченка» (за прізвищем

голови Комітету ВР з питань інформатизації та зв'язку та головного ініціатора законодавчих змін О. Данченка). Пакет містить чотири взаємозалежні та взаємодоповнюючі нормативні акти, які стосуються врегулювання питань щодо доступу до інфраструктури, розвитку електронних довірчих послуг, можливості для органів державної влади користуватися «хмарними» технологіями, а також регулювання та функціонування ринку електронних комунікацій загалом.

Швидке ухвалення цього пакета законопроектів і їх вступ у силу дозволили б провести довгоочікувані і вкрай необхідні реформи в українській телеком-галузі, а також наблизити вітчизняний ринок до найкращих практик регулювання телекомунікаційних послуг у Європейському Союзі.

Але 7 лютого 2017 р. народні депутати змогли проголосувати лише за один з чотирьох запланованих до розгляду інноваційних ІТ-законопроектів – «Про доступ до об'єктів інфраструктури».

8 червня 2017 р. Європейський Союз і Україна провели зустріч для оцінки прогресу України у проведенні реформи інтелектуальної власності. Як результат - ЄС висловив розчарування повільним ходом реформ законодавства в сфері ІВ в Україні.

В основному претензії Євросоюзу стосуються питань щодо організацій колективного управління, створення національного офісу інтелектуальної власності; змін до законодавства щодо патентів на винаходи і корисні моделі і в законодавство про авторське право і суміжні права. Відносно існуючої ситуації з організаціями колективного управління в Україні. Євросоюз відзначає, що законодавче регулювання діяльності даних організацій завдає непоправної шкоди інтересам національних і міжнародних правовласників.

Тож, якщо підсумувати розглянуту інформацію, можна впевнено стверджувати, що сфері ІТ критично необхідні зміни в законодавстві, і їх вона не отримує. Така негнучкість може призвести до уповільнення темпів інтеграції країни з Євросоюзом, ускладненню міжнародних відносин, ще більшій втраті кадрів. Надалі ми можемо або й далі продовжувати ігнорувати потреби сфери, що на даний момент є найрушійнішою і найперспективнішою після с/г, у змінах, відповідних до сучасних темпів світового розвитку, або ж можемо підштовхнути її розвиток, скерувавши все на свою користь.

Література

1. «Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації»». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80/page2>.
2. «Державна політика в ІТ сфері». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://itukraine.org.ua/derzhavna-polityka-v-it-sferi>
3. «Реформа українського законодавства в ІТ-сфері». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuvip.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2800:reforma-ukrajinskogo-zakonodavstva-v-it-sferi&catid=8&Itemid=350.
4. «ІВ в Україні». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://legal-it.club/evrosoyuz-razocharovan-ukraina-tormozit-hod-reform-v-sfere-intellektualnoj-sobstvennosti/>.